

Bart Moeyaert

Csak egészség legyen...

Minden a hagyma gondos megválasztásán állt vagy bukott. A gyöngyhagyma túl kicsi, a mogoróhagyma itt nem használ, a vöröshagyma pedig – arról semmit se tudunk. Lilahagyma kellett ide, abból is a nagyobbfajta, olyan, amelyet anyánk nemzeti eledelünkbe, a „stoofpot”-ba vagy a levesbe tett. Addig hámoztuk őket, míg hófehérré és simává nem váltak, és még mielőtt a hónunk alá dugtuk volna őket, szúrtunk beléjük pár lyukat a gyorsabb eredmény érdekében.

- Minek kellene a lyukak? – kérdezte az egyik bátyám.
- A levegő miatt – mondta a másik.
- A lé miatt – mondta a harmadik.
- A gyorsabb eredmény miatt – mondtam én.

Ekkor hirtelen csend lett, testvéreim pedig várakozva felejtették pillantásukat a számon, hogy vajon kiszalad-e rajta valami más csacsóság is. Tudtomra adták, hogy a három szótagos szavak furcsán csengnek, mikor kiejtem őket. Forgatták a szemüket, felkarjukat szorosan testükhöz szorították, vállukat pedig mereven felhúzták.

– De hát így van, nem? – kérdeztem félénken. – Nem a gyorsabb eredmény miatt szúrjuk beléjük azokat a lyukakat? A lyukakon keresztül a levegő és a lé gyorsabban kiszivárog.

– Halljátok? – mondta az egyik testvérem anélkül, hogy rám pillantott volna. – Ez beszél. Mindent tud a hagymába szúrt lyukakról, ráadásul még beszél is.

A másik bátyám úgy gondolta, jobban tenném, ha inkább befognám az arcomon lévő lyukat.

– Nem kértük ki a véleményed – felelte. – Neked nem muszáj betegnek lenned. Nekünk viszont igen. Nekünk kifejezetten meg kell betegednünk, hogy jobb legyen a közérzetünk.

– Valójában a saját egészségünk érdekében cselekszünk így – tette hozzá egy másik testvérem.

– Pffff... – dühösebb már nem is lehettem volna. Éreztem, mekkora hangszólyt kapott a „nekünk” szó, kimondása által jelentőségtelegebbé vált, mint bármi más a világon. Igyekeztem mélyeket lélegezni, valami másra gondolni, valaki mássá válni, csak hogy haragom utat ne törjön magának. Megpróbáltam túlnőni a testvéreimen. Magasról akartam letekinteni rájuk, hogy gúnyolódhassak rajtuk. Tessék, például: „holnap csupa olyan dolgot kell csinálniuk az iskolában, amit nem akarnak, és most itt gubbasztanak, hagymával a hónuk alatt, várva a lázra”.

A gondolatok valamelyest segítettek. A testvéreim egyszerre remekül festettek. Igyekeztek mind a hatan a lehető legkevesebbet mozogni. Olykor-olykor az orrukhoz emelték a kezüket, hogy érzékeny ujjaikkal megtapintsák, folyik-e már az orruk, a hagyma mellett ugyanis a vízestörülködő-módszert is alkalmazták. A nyakba tekert vizes törülközőtől folyani kezd az ember orra. Egyúttal

a cipőjüket is kitömték kartonnal, mert úgy meg a rosszullet nem maradhat el – a legrövidebb időn belül mutatkozni kezdenek a kiszáradás jelei. A törülköző az orrfolyásról gondoskodik, a karton elszívja a test nedvességét, a hagyma pedig a lázért felel. Állítólag ilyenkor még a legkiválóbb orvos sem jön rá, miféle betegséggel is van dolga.

Hirtelen felemeltem a karomat, a hagymák a földre estek, ledobtam a vizes törülközőt, és lehajoltam, hogy kikötözsem a cipőmet.

– Mit csinálsz? – kérdezték a testvéreim.

– Semmit – válaszoltam. – Ti nemsokára mind a hatan az ágyat fogjátok nyomni. Én ezen már túl vagyok. Nekem nem kell holnap azt tennem, amit nektek, szóval nincs szükség se hagymára, se törülközőre, se arra, hogy kitömjem a cipőmet kartonnal. Már most rosszul vagyok.

A testvéreim felváltva hol rám, hol egymásra néztek. Ujjuk hegyével megapogatták arcukat.

– Tényleg rosszul vagy? – kérdezték.

Mintha egy kissé valóban émelyegtem volna, talán a testvéreim és a harag miatt, talán csak a véletlen keze volt a dologban, vagy ki tudja, lehet, hogy tényleg a hagyma vezetett gyors eredményre.

– Igen – mondtam, míg a nyirkos kartont először az egyik, majd a másik cipőmből is kihúztam. – Ti éreztek már valamit?

Testvéreim letekintettek a lábfejükre. Semmi sem látszódtott. Láttam, ahogy a lábujjaikat mozgatják a cipőjük orrában; ahogy felsőtestüket finoman meg-rázzák, hogy érezzék, szalad-e már valahol egy verejtékcsepp; amint kíváncsian tapogatják a fülüket, érezni-e már mögötte lázat.

– Ti idősebbek vagytok – mondtam. – És nagyobbak is. Szóval tovább kell várnotok.

Az ajtónál még visszafordultam. Dühöm nagy része már elpárolgott. Részvétet éreztem testvéreim iránt.

– Sok sikert! – mondtam.

De nem segített.

Aznap délután apám kézen fogott, és felkiabált az emeletre, velünk tart-e még valaki az áruházbba, ahol mindig akadt számunkra valami finomság. Négy órakor anyám is felkiabált, hogy van-e kedve valakinek almás palacsintához barna cukorral. Mindennek a tetejébe látogatónk érkezett egy gyors és drága autóval, és mindannyiunkat el akart vinni egy körre.

Azon a napon a testvéreim minden jóból kimaradtak. Kora este aztán tizenkét hagymát hallottam koppanni a fölöttem lévő emeleten, éppen akkor, amikor a nálunk vendégeskedő hölgy azt taglalta, hogy a „gyors” meg a „drága” semmit sem jelent az életben. „Mert tudjátok, csak egészség legyen...” – folytatta, és testvéreim felé biccentett, akik egymás után sorban megérkeztek. Elcsigázottnak tűntek, de különben semmi bajuk nem volt.

Tóth Dániel fordítása

